

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 29Csp/137/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8118216041
Dátum vydania rozhodnutia: 01. 04. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Diana Vlčková
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2019:8118216041.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Dianou Vlčkovou v právnej veci žalobkyne: Q. Š., N.. X.X.XXXX, A. XXX XX N. XX, zast. JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom so sídlom Sovietskych hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, proti žalovanému: Všeobecná úverová banka, a.s., so sídlom Mlynské Nivy 1, 829 90 Bratislava, IČO: 31 320 155, zast. advokátskou kanceláriou ČERNEJOVÁ & HRBEK, s. r. o., so sídlom Kýčerského 7, 811 05 Bratislava, o vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 7 133,58 Eur s prísl. a o určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky, takto

rozhodol:

I. U r č u j e, že zmluvná podmienka v Zmluve o spotrebiteľskom úvere, č. XXXXXXXXXXXX, z 21.4.2015, v časti XIII. Zmluvné podmienky, bod 12. Následky nesplácania spotrebiteľského úveru a zmluvná pokuta - 12.1. Zmluvná pokuta, v znení: „Spoločnosť je oprávnená požadovať od Klienta Zmluvnú pokutu v prípade, ak sa Klient dostal do omeškania so splatením ktorejkoľvek jednotlivej Splátky. V 30-ty deň po dobe splatnosti je Klient povinný zaplatiť Zmluvnú pokutu vo výške 10 % z dlžnej Splátky.“ - j e n e p r i j a t e ľ n o u zmluvnou podmienkou.

II. V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a.

III. Vo vzťahu k výroku I. p r i z n á v a žalobkyni voči žalovanému nároku na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

IV. Vo vzťahu k výroku II. p r i z n á v a žalovanému voči žalobkyni nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Žalobkyňa žalobou doručenu súdu dňa 19.11.2018 sa voči žalovanému domáhala vydania bezdôvodného obohatenia vo výške 7 133,58 Eur s príslušenstvom a určenia neprijateľnosti zmluvnej podmienky v časti XIII. bodu 12. zmluvných podmienok v zmluve o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXXXX.

2. Žalobu odôvodnila tým, že dňa 21.4.2015 uzatvorila so žalovaným zmluvu o úvere č. XXXXXXXXXXXX, v ktorej absentujú obligatórne náležitosti predpokladané ust. § 9 ods. 2 zák. č. 129/2010 Z. z. uvedením doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termínu konečnej splatnosti úveru, ako aj výšky, počtu a termínov splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. Keďže zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje vyššie uvedené obligatórne náležitosti, predmetný úver sa v súlade s ust. § 11 ods. 1 písm. b/ zák. č. 129/2010 Z. z. považuje za bezúročný a bez poplatkov a z uvedeného dôvodu jej vznikol nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške rozdielu medzi plátbami v sume 25 433,58 Eur a výškou úveru 18 300 Eur.

3. Ďalej zmluva obsahuje neprijateľnú zmluvnú podmienku v časti XIII. bodu 12 zmluvných podmienok, keďže táto umožňuje, aby jej žalovaná za omeškanie okrem úrokov uložila aj ďalšiu sankciu za omeškanie, ktorú vo formulárovej zmluve odmietnuť nemohla, ak chcela úver získať. Mala iba 2 možnosti - buď úver prijať s podmienkami stanovenými obchodníkom alebo úver neprijať. Z uvedených dôvodov je takéto dojednanie neprijateľné, pretože si tým zhoršila svoje zmluvné postavenie a zároveň nejde o individuálne dojednanie. K neprijateľnosti uvedenej zmluvnej podmienky dospel aj OS Dunajská Streda pod sp. zn. 11C/330/2014, sp. zn. 11C/51/2013, sp. zn. 11C/269/2013 a OS Komárno pod sp. zn. 13C/57/2013, sp. zn. 13C/212/2013 a sp. zn. 13C/252/2013.

4. Žalovaný žiadal žalobu ako nedôvodnú zamietnuť. Uviedol, že termín konečnej splatnosti úveru (5/2025) v spojení s ostatnými údajmi vďaka jednoduchému porozumeniu čítaného textu je zrejmé, že termín konečnej splatnosti bol máj 2025, kedy bola v zmysle rovnakého čl. k 20. dňu v danom mesiaci splatná posledná splátka úveru. Tento údaj navyše vyplýva aj zo splátkového kalendára či z formulára štandardnej európskej informácie o spotrebiteľskom úvere, ktorého prevzatie žalobkyňa potvrdila vlastnoručným podpisom a ktorý sama priložila k svojej žalobe.

5. Údaj o dobe trvania zmluvy sa nachádza v čl. VIII., ako aj v článku XIII. ods. 1 zmluvy o úvere, kde sa uvádza, že zmluva sa skončí úplným splnením všetkých záväzkov a pohľadávok klienta vo vzťahu k našej spoločnosti podľa zmluvy.

6. Zároveň za nesprávny považuje právny názor žalobkyne o absencii obligatórnej náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. k/ zák. č. 129/2010 Z. z. s poukazom na rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci C - 42/2015, ako aj rozhodnutia NS SR pod sp. zn. 4Cdo/211/2017, sp. zn. 3Cdo/146/2017 a sp. zn. 3Cdo/56/2018.

7. K neprijateľnej zmluvnej podmienke žalovaná uviedla, že zmluva o úvere zanikla splnením záväzku žalobkyne v júni 2018. Žalobkyňa sa dožaduje vo svojej žalobe určenia neprijateľnosti zmluvnej podmienky v čl. XIII. ods. 2 bodu 12.1 zmluvy o úvere.

8. Zmluvná pokuta je inštitútom zabezpečenia záväzkov zakotveným v § 544 Občianskeho zákonníka, ktorý na jej platnosť vyžaduje písomnú formu a určenie výšky pokuty alebo spôsobu jej určenia, pričom obe podmienky sú v tomto prípade očividne splnené, nakoľko dojednanie v zmluve o úvere má písomnú formu a spôsob určenia jej výšky obsahuje taktiež práve bod všeobecných obchodných podmienok. Navyše informáciu, že úver je zabezpečený zmluvnou pokutou mala žalobkyňa k dispozícii pre väčšiu informovanosť aj na viacerých miestach zmluvnej dokumentácie.

9. Za potrebné považuje uviesť, že zmluvná pokuta predstavuje už iba pozostatok staršej dokumentácie a v súčasnosti sa v tomto znení v zmluvnej dokumentácii žalovaného už nenachádza. Tvrdeniu žalobkyne, že ide popri úrokoch z omeškania o ďalšiu sankciu za omeškanie nerozumie, keďže napr. aj Nariadenie vlády č. 87/1995 Z. z. v § 3a predpokladá možnosť súbehu viacerých sankcií.

10. Poukazujúc na relevantné závery právnej vedy publikované v odbornom komentári k CSP uviedol, že zo žiadneho právneho predpisu CSP nevyplýva možnosť spotrebiteľa domáhať sa samostatnou žalobou určenia neprijateľnej podmienky. Nakoľko údajný nárok žalobkyne v celom rozsahu podlieha premlčaniu, ak by mal tunajší súd ďalej konať len o žalobkyňou navrhovanom určení neprijateľnej zmluvnej podmienky, išlo by významovo práve o takú samostatnú žalobu na určenie neprijateľnej zmluvnej podmienky. Žalobkyňa pritom v podstate žiada tunajší súd, aby de facto vykonal abstraktnú kontrolu zmluvného dojednania, čo mu však v zmysle príslušných ustanovení CSP v tomto súdnom konaní neprislúcha.

11. Súd na základe skutkových tvrdení žalobkyne, popretí skutkových tvrdení žalovaného, oboznámením zmluvy o spotrebiteľskom úvere, splátkovým kalendárom, štandardnými európskymi informáciami, ako aj ďalším spisovým materiálom zistil tento skutkový stav:

12. Žalobkyňa ako fyzická osoba - spotrebiteľ so spoludlžníkom uzatvorila so žalovaným dňa 21.4.2015 zmluvu o spotrebiteľskom úvere (o poskytnutí účelovej pôžičky) č. zmluvy XXXXXXXXXXX, predmetom ktorej bolo poskytnutie účelového spotrebiteľského úveru vo výške 18 300 Eur s uvedením výšky splátky 2 830,81 Eur, celkovej čiastky 34 057,20 Eur, počtu splátok 120, celkových nákladov spotrebiteľa 15 757,20 Eur, termínu konečnej splatnosti 5/2025, splatnosti prvej splátky 20.6.2015, ako aj ďalších splátok

splatných vždy k 20. dňu kalendárneho mesiaca, RPMN 14,57 %, ročnej úrokovej sadzby 14,57 %, priemernej hodnoty RPMN 10,28 %, výšky odplaty 14,57 % a najvyššie prípustnej výšky odplaty 23,16 % vrátane predpokladov použitých pre výpočet RPMN v bode 7 zmluvy.

13. Žalobkyňa v prospech žalovaného poukázala úhrady titulom splátok úveru v celkovej výške 25 433,58 Eur.

14. Podľa § 9 ods. 2 zák. č. 129/2010 Z. z., v znení účinnom k 19.4.2015, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1964/40/>>18) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20150401/>> musí obsahovať tieto náležitosti: a) druh spotrebiteľského úveru, b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavieraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu, c) adresu veriteľa, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť, d) meno, priezvisko, dátum narodenia, rodné číslo a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa, e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom, f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie, h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere, i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru, j) odplatu podľa osobitných predpisov,18aa) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20150401/>> k) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov, l) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia, m) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere, n) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny, o) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť, p) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere, q) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru, r) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie, s) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe, t) informácie o právach podľa § 15 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20150401/>> a podmienky ich uplatnenia, u) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20150401/>>, v) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, w) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, x) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20150401/>>, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu, y)

názov a adresu príslušného orgánu dohľadu podľa § 23 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20150401>>, z) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20150401>> za príslušný kalendárny štvrtrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrtrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrtrok. aa) názov zmluvy, ktorý obsahuje slová spotrebiteľský úver v príslušnom gramatickom tvare.

15. Podľa § 11 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z. z., poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20150401>>, b) zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až l) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20150401>>, s) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20150401>>, z) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20150401>> a aa) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20150401>>, c) zmluva o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť na požiadanie alebo do troch mesiacov, neobsahuje náležitosti podľa § 10 ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20150401>> alebo d) v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa, e) veriteľ spotrebiteľský úver poskytne finančnými prostriedkami v hotovosti.

16. Podľa § 451 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať. Bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

17. Súd sa nestotožňuje s tvrdením žalobkyne absencie obligatórnej náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa § 9 ods. 2 písm. f) zák. č. 129/2010 Z. z. neuvedením doby trvania zmluvy a termínu konečnej splatnosti úveru. Doba trvania zmluvy ako obligatórna náležitosť zmluvy o spotrebiteľskom úvere je uvedená priamo v čl. VIII., v ktorom sú uvedené aj ďalšie obligatórne náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere uvedením, že táto je do splatenia všetkých záväzkov klienta podľa uvedenej zmluvy.

18. Ďalej je doba trvania zmluvy okrem iného uvedená aj v čl. XIII. ods. 11 bodu 11.1, z ktorého vyplýva, že zmluva sa skončí úplným splnením všetkých záväzkov a pohľadávok klienta vo vzťahu k spoločnosti podľa zmluvy.

19. Zo záverov rozsudku Súdneho dvora EÚ z 9.11.2016 vo veci C - 42/2015 vyplýva, že aj keď všetky náležitosti uvedené v čl. 10 ods. 2 Smernice 2008/48/ES nemusia nevyhnutne obsiahnuť v jedinom dokumente, ale musia byť vyhotovené písomne alebo zachytené na inom trvalom nosiči a musia byť neoddeliteľnou súčasťou zmluvy o úvere. Keďže všetky náležitosti upravené v čl. 10 ods. 2 Smernice 2008/48/ES musia byť uvedené zrozumiteľne a stručne, je nevyhnutné, aby zmluva o úvere obsahovala jednoznačné a presné odkazy na iné písomnosti alebo iné trvalé nosiče obsahujúce tieto náležitosti, ktoré boli skutočne odovzdané spotrebiteľovi pred uzatvorením zmluvy, aby sa mohol oboznámiť so všetkými svojimi právami a povinnosťami.

20. Konštatoval, že právna úprava Smernice 2008/48/ES nebráni tomu, aby členský štát vo svojej vnútroštátnej právnej úprave stanovil, že zmluva o úvere, ktorá patrí do jej pôsobnosti a je vypracovaná písomne musí byť podpísaná zmluvnými stranami a že táto požiadavka podpísania sa vzťahuje na všetky náležitosti zmluvy uvedené v čl. 10 ods. 2 Smernice.

21. Podľa názoru súdu prvej inštancie údaj o termíne konečnej splatnosti nepochybne vyplýva zo znenia zmluvy o úvere, v ktorej je uvedený termín konečnej splatnosti úveru 5/2025 (mesiac a rok konečnej splatnosti úveru) s uvedením termínu splatnosti každej z mesačných splátok úveru. Okrem iného termín konečnej splatnosti vyplýva aj zo štandardných európskych informácií a splátkového kalendára, ktorých prevzatie žalobkyňa písomne potvrdila, čo nesporne vyplýva aj z predložených príloh žaloby ňou podanej.

22. V danom prípade sa súd nestotožňuje s tvrdením žalobkyne, že predmetná zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje podstatnú náležitosť v zmysle ust. § 9 ods. 2 písm. k/ zák. č. 129/2010 Z. z. z dôvodu, že neobsahuje špecifikáciu, v akom rozsahu splátka úveru zahŕňa v sebe úhradu istiny, úrokov a iných poplatkov s poukazom na rozsudok Súdneho dvora EÚ zo dňa 9.11.2016 vo veci C-42/2015, zo záverov ktorého vyplýva, že čl. 10 ods. 2 písm. h/ a i/ Smernice 2008/48/ES sa má vykladať v tom zmysle, že zmluva o úvere na dobu určitú stanovujúca amortizáciu istiny po sebe nasledujúcimi splátkami, nemusí vo forme amortizačnej tabuľky spresňovať, aká časť každej splátky bude započítaná na vrátenie istiny. Zároveň nie je nevyhnutné, aby zmluva o úvere uvádzala splatnosť splátok spotrebiteľa s odkazom na konkrétny dátum, pokiaľ podmienky zmluvy umožňujú spotrebiteľovi bez ťažkosti a s istotou identifikovať dátumy týchto splátok.

23. Uvedený záver vyplýval aj z rozhodnutí NS SR pod sp. zn. 3Cdo/146/2017, sp. zn. 4Cdo/211/2017, sp. zn. 3Cdo/56/2018, sp. zn. 4Cdo/187/2018, sp. zn. 4Cdo/65/2018, sp. zn. 5Cdo/132/2017, sp. zn. 2Cdo/235/2017 a sp. zn. 7Cdo/98/2017, zo záverov ktorých vyplýva, že nie je potrebné, aby zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovala číselné vyjadrenie toho, aká je konkrétna vnútorná skladba tej - ktorej anuitnej splátky.

24. V zmluvách uzatváraných podľa zák. č. 129/2010 Z. z. nemožno od dodávateľov žiadať, aby v nich uvádzali presný rozpis plánovanej amortizácie dlhu, teda rozpis splátok po častiach. Pokiaľ ust. § 9 ods. 2 písm. k/ zák. č. 129/2010 Z. z. uvádza pojmy výška alebo počet či termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, je za použitia eurokonformného výkladu dospieť k záveru, že toto ustanovenie len spresňuje, čo splátka úveru zahŕňa.

25. Z čl. 2 ods. 2 CSP nesporne vyplýva, že každá sporová strana má právo, aby jej spor bol rozhodnutý v súlade s princípom právnej istoty, ktorý je definovaný ako stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít; ak takej ustálenej rozhodovacej praxe niet, aj stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý spravodlivo.

26. Z uznesenia NS SR z 24.1.2018 pod sp. zn. 6Cdo/29/2017 nesporne vyplýva, že za ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu treba považovať predovšetkým rozhodnutia a stanoviská publikované v Zbierke stanovísk a rozhodnutí Najvyššieho súdu a rozhodnutia súdov SR, vydané NS SR od 1.1.1993, ako aj rozhodnutia NS SR, v ktorých bol opakovane potvrdený určitý právny názor, alebo výnimočne aj jednotlivé rozhodnutie, pokiaľ neskôr vydané rozhodnutia NS SR názory obsiahnuté v tomto rozhodnutí nespochybnili, prípadne ich akceptovali a vecne na ne nadviazali (R 71/2018 - Zbierka stanovísk a rozhodnutí NS SR 8/2018).

27. Na základe uvedeného, preto súd prvej inštancie vyššie uvedený právny záver prijal v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou NS SR.

28. S poukazom na vyššie uvedené závery potom žalobkyni v súlade s ust. § 451 Občianskeho zákonníka nemohlo vzniknúť právo na vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške rozdielu realizovaných úhrad splátok úveru a poskytnutých úverových prostriedkov, preto súd žalobu v uvedenej časti ako nedôvodnú zamietol.

29. Podľa § 298 ods. 1, 2 CSP, súd môže v rozsudku, ktorý sa týka spotrebiteľského sporu, aj bez návrhu vysloviť, že určitá zmluvná podmienka používaná dodávateľom v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou je neprijateľná; v takom prípade súd uvedie vo výroku rozsudku znenie tejto zmluvnej podmienky, ako bolo dohodnuté v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou. Ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takej zmluvnej podmienky, nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takej zmluvnej podmienky alebo mu na základe takej zmluvnej podmienky uložil povinnosť vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadostučinenie, súd aj bez návrhu výslovne uvedie vo výroku rozsudku znenie tejto zmluvnej podmienky, ako bolo dohodnuté v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou.

30. Podľa § 53 ods. 1, 4 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré a) má spotrebiteľ plniť a s ktorými sa nemal možnosť oboznámiť pred uzavretím zmluvy, b) dovoľujú dodávateľovi previesť práva a povinnosti zo zmluvy na iného dodávateľa bez súhlasu spotrebiteľa, ak by prevodom došlo k zhoršeniu vymožitelnosti alebo zabezpečenia pohľadávky spotrebiteľa, c) vylučujú alebo obmedzujú zodpovednosť dodávateľa za konanie alebo opomenutie, ktorým sa spotrebiteľovi spôsobila smrť alebo ujma na zdraví, d) vylučujú alebo obmedzujú práva spotrebiteľa pri uplatnení zodpovednosti za vady alebo zodpovednosti za škodu, e) umožňujú dodávateľovi, aby spotrebiteľovi nevydal ním poskytnuté plnenie aj v prípade, ak spotrebiteľ neuzavrie s dodávateľom zmluvu alebo od nej odstúpi, f) umožňujú dodávateľovi odstúpiť od zmluvy bez zmluvného alebo zákonného dôvodu a spotrebiteľovi to neumožňujú, g) oprávňujú dodávateľa, aby bez dôvodov hodných osobitného zreteľa vypovedal zmluvu uzavretú na dobu neurčitú bez primeranej výpovednej lehoty, h) prikazujú spotrebiteľovi, aby splnil všetky záväzky aj vtedy, ak dodávateľ nesplnil záväzky, ktoré vznikli, i) umožňujú dodávateľovi jednostranne zmeniť zmluvné podmienky bez dôvodu dohodnutého v zmluve, j) určujú, že cena tovaru alebo služieb bude určená v čase ich splnenia, alebo dodávateľa oprávňujú na zvýšenie ceny tovaru alebo služieb bez toho, aby spotrebiteľ mal právo odstúpiť od zmluvy, ak cena dohodnutá v čase uzavretia zmluvy je podstatne prekročená v čase splnenia, k) požadujú od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nespĺnením jeho záväzku, l) obmedzujú prístup k dôkazom alebo ukladajú spotrebiteľovi povinnosť niesť dôkazné bremeno, ktoré by podľa práva, ktorým sa riadi zmluvný vzťah, mala niesť iná zmluvná strana, m) v prípade čiastočného alebo úplného nespĺnenia záväzku zo strany dodávateľa neprimerane obmedzujú alebo vylučujú možnosť spotrebiteľa domáhať sa svojich práv voči dodávateľovi vrátane práva spotrebiteľa započítať pohľadávku voči dodávateľovi, n) spôsobujú, že platnosť zmluvy uzatvorenej na dobu určitú sa po uplynutí obdobia, na ktorú bola zmluva uzavretá, predĺži, pričom spotrebiteľovi priznávajú neprimerane krátke obdobie na prejavenie súhlasu s predĺžením platnosti zmluvy, o) oprávňujú dodávateľa rozhodnúť o tom, že jeho plnenie je v súlade so zmluvou, alebo ktoré priznávajú právo zmluvu vykladať iba dodávateľovi, p) obmedzujú zodpovednosť dodávateľa, ak bola zmluva uzavretá sprostredkovateľom, alebo vyžadujú uzavretie zmluvy prostredníctvom sprostredkovateľa v osobitnej forme, r) umožňujú, aby bol spor medzi stranami riešený v rozhodcovskom konaní bez splnenia podmienok ustanovených osobitným zákonom, s) požadujú, aby spotrebiteľ poskytol zabezpečenie splnenia svojho záväzku v hodnote neprimerane vyššej, ako je výška jeho záväzku vyplývajúca zo spotrebiteľskej zmluvy v čase uzavretia dohody o zabezpečení splnenia záväzku spotrebiteľa, t) požadujú od spotrebiteľa plnenie za službu, ktorej poskytnutie dodávateľom v prevažnej miere nesleduje záujmy spotrebiteľa, u) požadujú od spotrebiteľa, aby bol neprimerane dlho viazaný zmluvou aj keď pri uzavieraní zmluvy bolo zrejmé, že predmet zmluvy možno dosiahnuť v podstatne kratšom čase, v) požadujú od spotrebiteľa uhradenie plnení, o ktorých spotrebiteľ nebol pred uzavretím zmluvy preukázateľne informovaný, ktorých úhrada nebola upravená v zmluve alebo za ktoré spotrebiteľ nedostáva dohodnuté protiplnenie, w) požadujú, aby spotrebiteľ poskytoval alebo poukazoval tretej osobe alebo v prospech tretej osoby akékoľvek plnenie plynúce zo spotrebiteľskej zmluvy alebo súvisiace so spotrebiteľskou zmluvou, ktoré v prevažnej miere nesleduje jeho záujmy, alebo aby plnil v súvislosti s týmto plnením akékoľvek záväzky tretej osobe.

31. Podľa § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon alebo osobitné predpisy na ochranu spotrebiteľa priznávajú, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

32. Žalobkyňa sa ďalej domáhala určenia neprijateľnosti zmluvnej podmienky v časti XIII. zmluvných podmienok v bode 12.1, v zmysle ktorého je spoločnosť oprávnená požadovať od klienta zmluvnú pokutu v prípade, ak sa klient dostal do omeškania so splatením ktorejkoľvek jednotlivej splátky. V 30. deň po dobe splatnosti je klient povinný zaplatiť zmluvnú pokutu vo výške 10 % z dlžnej splátky.

33. Podľa názoru súdu prvej inštancie žaloby upravené v ust. § 137 písm. c/ a d/ CSP nevylučujú žalobný návrh o neprijateľnosti zmluvnej podmienky v individuálnom spotrebiteľskom vzťahu v zmysle ust. §

298 CSP. Zo samotného znenia ust. § 137 CSP je možné vyvodiť nepochybný záver, že obsahuje iba demonštratívny výpočet žalôb.

34. Aj zo znenia ust. § 298 CSP vyplýva, že súd môže v rozsudku v spotrebiteľskom spore aj bez návrhu určiť, že zmluvná podmienka používaná dodávateľom v spotrebiteľskej zmluve je neprijateľnou zmluvnou podmienkou. Uvedené zákonné ustanovenie teda umožňuje, aby sa spotrebiteľ aj individuálnom spotrebiteľskom spore domáhal určenia neprijateľnosti zmluvnej podmienky bez súčasne uplatneného nároku na plnenie z neprijateľného zmluvného dojednaní.

35. Okrem iného zo samotného zák. ust. § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka vyplýva právny záujem žalobkyne ako spotrebiteľa na určení neplatnosti neprijateľnej zmluvnej podmienky ktorá spôsobuje nerovnováhu v postavení účastníkov tohto konania a predmetnej spotrebiteľskej zmluvy.

36. Platí, že členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok (čl. 6 bod 1 Smernice rady 93/13/EHS z 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách).

37. Spotrebiteľ má právo, aby jeho právne postavenie nebolo spochybňované existenciou neprijateľnej zmluvnej podmienky a v tomto slova zmysle nie je rozhodné, či dochádza aj k uplatneniu práv na plnenie vyplývajúcich z takejto neprijateľnej podmienky, ako ani to, kedy sa spotrebiteľ domáha určenej zmluvnej podmienky za neprijateľnú.

38. Súdny dvor EÚ v rozhodnutí sp. zn. C - 473/00 potvrdil, že uplynutie času v žiadnom prípade nemôže byť skutočnosťou, ktorá by mala znížiť alebo znemožniť ochranu práv spotrebiteľa pred nekalými obchodnými podmienkami podľa čl. 3 ods. 1 Smernice rady 93/13/EHS.

39. Žalobkyňa v postavení spotrebiteľa má zákonné právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách aj v zmysle ust. § 3 ods. 3 zák. č. 250/2007 Z. z., z čoho taktiež naliehavý právny záujem na požadovanom určení vyplýva. Uvedené je aj v súlade s judikatúrou Európskeho súdneho dvora a ochranu spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany.

40. Zmluvná pokuta je peňažná čiastka, ktorú je dlžník povinný zaplatiť veriteľovi v prípade, že nesplní zmluvnú povinnosť, a to bez ohľadu na to, či porušením povinnosti vznikla veriteľovi škoda. Účelom zmluvnej pokuty je donútiť dlžníka pod hrozbou majetkovej sankcie k riadnemu splneniu záväzku. Pokuta však plní aj funkciu paušalizovanej náhrady škody. Veriteľovi uľahčuje dôkaznú situáciu v tom, že nemusí preukazovať vznik škody ani jej výšku. Stačí, aby v súdnom konaní preukázal porušenie zmluvnej povinnosti, ktorá podľa dohody zmluvných strán mala za následok vznik práva na zmluvnú pokutu. V dôsledku toho je dlžník povinný zmluvnú pokutu zaplatiť bez ohľadu na to, či veriteľovi vôbec nejaká škoda vznikla.

41. Pokiaľ má vymáhaná sankcia charakter zmluvnej pokuty v spotrebiteľskej zmluve, je treba rozlišovať medzi neplatnosťou zmluvného dojednaní o zmluvnej pokute podľa § 39 Občianskeho zákonníka pre rozpor s dobrými mravmi a jej neplatnosťou ako neprímeranej zmluvnej podmienky podľa § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka pre neprímerane vysokú sumu sankcie. Zmluvná pokuta v spotrebiteľskej zmluve môže byť neplatná ako neprímeraná zmluvná podmienka napriek tomu, že v prípade nespotebiteľskej zmluvy by jej dojednanie bolo v súlade s dobrými mravmi. Prímeranosť zmluvnej pokuty v spotrebiteľskej zmluve sa skúma z hľadiska uhradzovacej a sankčnej funkcie. Platnosť dohody o zmluvnej pokute v nespotebiteľských zmluvách môže súd skúmať tak z hľadiska splnenia podmienok uvedených v ust. § 544 a nasl. Občianskeho zákonníka, ale aj z dôvodov upravených v § 39 Občianskeho zákonníka, predovšetkým pre rozpor s dobrými mravmi. V spotrebiteľských zmluvách však môže byť dôvodom pre absolútnu neplatnosť zmluvného dojednaní o zmluvnej pokute aj neprijateľnosť takejto zmluvnej podmienky v prípade, že požaduje od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprímerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nesplnením jeho záväzku.

42. V danom prípade súd dospel k záveru o neprímeranosti požadovanej zmluvnej pokuty vo výške 10 % z dlžnej splátky za každú omeškanú splátku, a to s poukazom na bod 12.4 zmluvných podmienok. Z

uvedeného zmluvného dojednania vyplýva, že dlžník, ktorý je v omeškaní so splátkami úveru je povinný okrem úroku z omeškania zaplatiť zmluvnú pokutu vrátane nákladov za vymáhanie omeškaných splátok prostredníctvom tretej osoby vo výške skutočne vynaložených nákladov maximálne do sumy 14 % z vymoženej pohľadávky spolu s DPH. Vzhľadom na vyššie uvedené, preto súd prvej inštancie dospel k jednoznačnému záveru o neprijateľnosti uvedenej zmluvnej podmienky pre neprimeranosť jej výšky s poukazom na ďalšie sankcie, ktoré je veriteľ oprávnený od spotrebiteľa požadovať v prípade omeškania sa so splácaním úveru s poukazom na ust. § 53 ods. 1 a § 53 ods. 4 písm. k/ Občianskeho zákonníka, preto súd žalobe v uvedenej časti vyhovel.

43. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

44. Podľa § 262 ods. 2 CSP, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

45. O nároku na náhradu trov konania vo vzťahu k bezdôvodnému obohateniu priznal úspešnému žalovanému voči neúspešnej žalobkyni nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % a vo vzťahu určenia neprijateľnosti zmluvnej podmienky priznal úspešnej žalobkyni voči neúspešnému žalovanému nárok na náhradu trov v rozsahu 100 %.

46. O výške náhrady trov konania bude rozhodnuté postupom podľa § 262 ods. 2 CSP po právoplatnosti rozhodnutia súdu vo veci samej.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Prešov.

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že neboli splnené procesné podmienky, súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 CSP odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak žalovaný nesplní povinnosť uloženú týmto rozsudkom, môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa exekučného poriadku. Ak žalovaný nesplní povinnosť uloženú týmto rozsudkom, môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa exekučného poriadku.